

Infláció ellen

Új szociális juttatás

A Győri Rába Magyar Vagon- és Gépgyárban csaknem 10 millió forintot költenek az idén az alacsony keresetűek, főként a nagycsaládok jövedelmének rendszeres kiegészítésére. Noha a Rábában a bérek az ipari átlagnál magasabbak, az infláció miatt mégis mind több három-négy gyermekről gondoskodó dolgozó kerül nehéz helyzetbe. Az infláció e hatását igyekeznek ellensúlyozni az új típusú szociális juttatás bevezetésével. E célra vállalati alapból létesítettek a támogatások átcsoportosítását. Többek között korábban a sportra előirányzott összegek egy részét is ilyen

célra használják fel. A rendszeres jövedelemkiegészítés bevezetése új segélyezési szabályzat kidolgozását teszi szükségessé. Ennek előkészítése is megkezdődött. Mint a gyárban elmondták, eddig csaknem ezren kérvényeztek ilyen fajta juttatást.

Az új típusú szociális támogatás mellett az idén 10 millió forinttal segítik a nyugdíjasokat, a szakkörök, az amatőr művészeti csoportok működését biztosító összeghez pedig — a vállalati támogatás csökkenésének ellensúlyozására — a szakszervezeti bizottság is hozzájárul saját bevételi forrásaiból.

(MTI)

A mezőgazdaságból
242 milliárd

A mezőgazdasági termékek bruttó termelésének értéke tavaly 242 milliárd forint volt, 4,6 százalékkal több mint az előző évben.

A növénytermesztésben kimagasló eredményeket hozott a kalászosok termesztése, míg a kukoricánál és általában az őszi betakarítású növényeknél tetemes károkat okozott az aszály. Az állatállomány az elmúlt év folyamán — a sertés kivételével — minden állatfajnál csökkent. Ennek ellenére a tej- és tojástermelés 2, illetve 10,8 százalékkal növekedett, s csak a gyapjúhozam csökkent 5 százalékkal az előző évihez képest.

Polgár és rendőr

Tisztelem a „hatalmat”. Megyek ide-oda, fizetek felszólításra, adom az igazolványomat és a jogosítványomat, válaszolok kérdésekre... Állampolgári felelősséggel igyekszem élni. Soha nem citáltak törvénybe, soha nem tagadtam meg hatóságtól a jóhiszemű együttműködést. Nem dicsekvésként mondom mindezt: élek, mint legtöbb magyar állampolgár, sem alattvaló, sem díktátor nem akarok lenni. Szóra sem lenne érdemes mindez, ha nem sűrűsödne a konfliktusok a hatalom fegyveres tényezője (nevezetesen a rendőrség) és a közvélemény (nevezetesen a lakosság) között. Elsősorban néhány rendőri atrocitás, vagy egyéb állampolgári sérelem ürügyén.

A közelmúltban lapunkban is konfliktus keveredett. Kiderült, hogy itteni rendőrök is követtek el ostoba és indokolatlan gorombaságokat. Kiderült — egy hét múlva. Nem is az intézmény önszántából. Aztán egy vezércikkünk kapcsán kétélyek merültek fel, rendőrségi eljárásai és újságírói objektivitással szemben. Nagyon is lehetséges: az egyikre éppen olyan alapos ok volt, mint a másikra. Ezek részletek. Nem erről akarok igazán beszélni. Az állampolgár és az intézmény közötti lehetséges bizalomról inkább.

Valamikor tanácsostagként egy kámbér rendőrt segített, indokoltan, a szomszédomban megüresedett lakásba. Baráti köröm bolondnak nézett. Rendőrt a nyakadra? En úgy gondoltam, nem rossz, ha közel van. Vigyáz rám is Védi a környéket rendbontóktól, garázdaságtól, tolvajtól, betörőtől. Egészségesen gondolkodtam erről is. Ma is ezt tartom. Megnyugvás is lehet rendőrt látni. Pedig találkoztam apró rendőri dolyfokkal is életemben. Honnan jön? Hová megy? Mit visz? Igen, ilyen beosztása van? Na, akkor fújjon!... Valamilyen megbízásból (ütlével? kinevezés?) átéltem szimatolást is. Ráhagytam. Nem volt miért izgulnom.

Most azonban, hogy jogállamiságra apellálunk ezek a dolgok alapvetően másként merülnek föl!

Ezért sietek elmondani a rendőri munkáról szóló véleményemet. Ennek az a veleje: tisztelem a rendőrt — de feltétlenül igénylem a viszonyos tiszteletet. Pártolom a rendőrségnek a közrendért, a közbiztonságért kifejtett erőfeszítéseit — de ellenzem, hogy különleges megítélésre, megkülönböztetésre, vagy tapintatra áhítozzon a közéletben. Még nyitvaiban maradt: bírom is a rendőrségben, apellálok is szerepére, védelmére, és a szükséges mértékben.

tékben ellenőrzése alá is helyezem magamat — de nem fogadok el semmi olyan ítéletet, hogy aki a rendőri munka és szolgálat túlbuzgó tempóit vagy valóságos gyengeségeit fölmutatja, egyúttal tendenciózusan a bizalmat rongálja a lakosság és ezen intézmény között. Szentül hiszem, hogy a rendőrség igazán megelégedésre csak a társadalom ellenőrzése alatt szolgálhat, társadalmi megítélését megélve.

Még sánta ez a járás, mert eltérő pozíciók jellemzik. A polgárnak még nincs módszere, fegyvertára, valódi lehetőségei kétélyei, sérelmei „igazolásra”, vagy ha van is, törvények tekervényein keresztül csupán. A polgár nem jegyzőkönyvezhet, nem idézhet meg senkit, nem nyomozhat, nincs betekintése iratokba, nincs tanúja... A polgár és a nagy intézmény... — nehezen jön ez még így össze. Valószínűleg, van információs iroda, a jogorvoslatnak van eljárási és némi törvényi esélye, de a „sülycsoport-egyenlőség” azért, ugye...

Miért mondom mindezt olyan óvatosan? Mert a rendőri munkát véletlenül sem szeretném nehezíteni gyanakvással, bizalmatlansággal keltésével — de nagyon szeretném, ha nem félelem és idegenség motiválná ezt a viszonyt.

A rendőri állományban mostanában történt szigorú felelősségrevonások biztatnak. De ezek már mérges esetek! A hétköznapi viszonyok ennél fontosabbak. A becsületes rendőr, a szolgáló rendőr nem kap elég tisztességet a lakosságtól — a becsületes polgár, a törvénytisztelő ember nem részesül kellő bizalomban.

Az intézmény újabban kirekeszti sorából, vagy bünteti hatalomtias egyedeit. Itt nálunk sem tapasztalhatunk intézményes szolidaritást a hatalmukkal, helyzetükkel visszaélő „rendőr” iránt. Eljött az ideje, hogy a rendőrségről úgy beszéljünk, mint akármelyik közintézményről. Nem lehet a hatalom letéteményese. Értünk kell, hogy legyen! — velünk kell, hogy legyen! Törvénytisztelő, becsületes, dolgos, korrekt állampolgárokkal. Nekik ugyan van gumibotja és gázspray-je és fegyvere — de kell, hogy legyen magas fokú hivatásudata is.

Nem lenne jó „polgár—rendőr” háború. Akad hivatásudatáról megelégedett rendőr, s bőven van törvényről, szabályról felelőző polgár. Sajátos konfliktus ez, ha demokratikus keretei és normái között maradunk.

És maradjunk is ennek sajátos keretei között.

Sz. Simon István

A mérleg mégis valódi?...

Lapunk március 29-i számában tudósítást közlünk a Szeged Városi Népi Ellenőrzési Bizottság üléséről, mely a Szervó Autójavító Vállalatnál végzett vizsgálatról szólt. Az ügy első folytatását olvashatjuk a vállalat igazgatójának következő levelében:

A Szervónál
törvényesnek ítélik
a prémiumokat

„1989. február végén a Szeged Városi Népi Ellenőrzési Bizottság névtelen bejelentés alapján vizsgálatot indított a szegedi Szervó Autójavító Vállalatnál, melynek keretében egyrészt azt állapította meg, hogy a vállalat igazgatója és 20 vezető beosztású dolgozója jogtalanul vette fel az 1988. évi prémiumát, másrészt, teljes egészében megkérdőjelezte az 1988. évi vállalati mérleg valódiságát. Ezért a neb elnöke büntető-feljelentést tett a vállalat igazgatója, két helyettese és a számviteli vezető ellen.

A neb-vizsgálat megalapozatlan, és a vállalat által akkor már cáfolt megállapításait 1989. március 29-én a Délmagyarországi Nyilvánosságára hozta. Az ott közöltekkel ellentétben a valóság a következő: A cikkben foglalt megalapozatlan állításokat törvényességi felügyeleti szervünk, a Csongrád Megyei Tanács V. B. igazgatási osztálya — amely a neb-vizsgálatról csak a sajtóból értesült — tételesen megcáfolta.

Az APEH megyei igazgatósága a soros vállalati, pénzügyi-gazdasági ellenőrzés keretében — a vállalat külön kérésére — kiemelten vizsgálta a mérleg valódiságát. Egyértelműen megállapította, hogy a vállalati mérleg valódisága megfelelő, a vezetői prémiumok jogossága, forrása és elszámolási időszaka vonatkozásában törvénysértés nem történt.

A neb feljelentésére a rendőri szervek egyetlen vállalati dolgozó, tehát sem Vida Emil igazgató, sem Gyuris István műszaki igazgatóhelyettes, sem Kéri

György gazdasági igazgatóhelyettes, sem Tóth Zsuzsanna számviteli vezető ellen vizsgálatot nem indítottak.”

A neb szerint
törvénysértő

A városi népi ellenőrzési bizottság elnökét, Kalmár Józsefet a Szervó igazgatói levelének kommentálására kértük. Íme, tételes észrevételei:

„Nem névtelen bejelentés, hanem bejelentések alapján indítottunk vizsgálatot. Megállapításunk egyértelműen és bizonyítottan az, hogy az 1 millió 700 ezer forint veszteséggel évet záró vállalat igazgatója jogtalanul vette fel a magas összegű prémiumot, mert annak felvételét nem előzte meg az 1988. évi vállalati munkáját értékelő, és az 1989. évi tervet jóváhagyó, mérlegbeszámolót elfogadó küldöttgyűlés.

Az igazgató prémiumfelvételét sem a vezetőségi ülés, sem küldöttgyűlés nem hagyta jóvá. Ennek hiányában a prémium kifizetése az 1977. évi VI. törvény, illetve annak végrehajtása tárgyában kiadott 33/1984. (X. 31.) MT számú rendelet 15. paragrafusába ütközik törvénysértő.

Sem a neb-vizsgálat jegyzőkönyvében, sem az össze-foglaló jelentésben, sem a testületi ülésünkön nem szerepelt olyan állítás, hogy 20 vezető beosztású dolgozója jogtalanul vette fel az 1988. évi prémiumát. Mi ilyen létszámot sehol nem említettünk.

Túlzás, hogy teljes egészében megkérdőjelezzük a mérleg valódiságát, hiszen mérlegvizsgálatot nem végeztünk. Ez nem volt vizsgálatunk célja, már akkor is tudtuk, hogy az APEH elkezdte ezt a munkát. A mérleg valódiságát az általunk vizsgált és kifogásolt ponton azonban továbbra is megkérdőjelezzük.

Határozottan — a szükséges bizonyítékok birtokában — visszautasítjuk a vállalat igazgatójának azon állítását, miszerint a neb-vizsgálat megalapozatlan, és továbbra is a testületi ülésünk idevonatkozó határozatát tartjuk mérvadónak. A vállalat igazgatójának a testületi ülésünkön is előterjesztett magyarázatát bizottságunk elfogadni akkor sem tudta. Hamis és érthetetlen az az állítása a vállalat vezetőjének, miszerint a törvényességi felügyeletük megállapításainak tételeiben megcáfolta. Bizottságunknak ugyanis ilyenről tudomása nincs.

Az APEH megyei igazgatósága — tudomásunk szerint — még nem fejezte be a vállalatnál a pénzügyi-gazdasági ellenőrzést, így milyen alapon feltételezi a vállalat vezetője a levélben leírt vizsgálati megállapításokat?

Az, hogy a rendőrség az ügyben még nem indított eljárást, nem jelenti a törvénysértés elkövetésének meg nem történtét.

1989. április 24-én a városi neb elnöke és a Szervó Vállalatnál vizsgálatot végző népi ellenőrök részt vettek a vállalat küldöttgyűlésén, ahol a küldöttök megvitatták a neb vizsgálati jelentésében foglaltakat. A jelen levő választott vezetőségi tagok szavazatukkal ismételtelen megerősítették, hogy az igazgatói prémiumának kifizetését nem hagyta jóvá, tudtuk, és beleegyezésük nélkül írta alá a kifizetést engedélyező okiratot nevükben az igazgatóhelyettes. A neb-nek a küldöttgyűlés elé tárt tájékoztatóját a fórum egyhangú szavazással tudomásul vette.

A történeti hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a vállalat igazgatója közokirat-hamisításnak minősített ügyében törvényességi felügyeletet ellátó szerv jelen levő képviselője úgy fogalmazott, hogy ez a cselekmény magánokirat-hamisítás.

A Szervó-ügyre a továbbiakban csak érdemi fejlemény esetén kívánunk visszatérni.

Összefogás csak a csőd után?

Részlet Az állattenyésztés erőforrásai című szakmai tanulmányból: „A gazdaságpolitika 1982-től egyre inkább meghatározó fiskális pénzügypolitika fókuszában elérte az állattenyésztés fejlesztési és termelési támogatásának, majd az állati termékek fogyasztói árkiégzésének leépítését, miközben figyelmen kívül hagyta a támogatások legfőbb indokát: az ipari és agrárarok tartós, sőt növekvő aránytalanságait, illetve a hazai lakosság alacsony fizetőképességét. A nyolcvanas évek elején összeomlott nemzetközi húspiacon a hazai ráfordításokat messze nem fedező árak alakultak ki, s emiatt nagy összegű exporttámogatást igényelt az ágazat. S ez közgazdászok körében is állattenyésztés-ellenes hangulatot eredményezett. Az állatállomány csökkenése, a tenyésztés és hizlalás feltételeinek erőteljes romlása 1985-től folyamatos. Az 1989-re kialakított szabályozás tovább rontja az amúgy is zilált áll-

Az állattenyésztés helyzete
tovább romlik

lapotokat, s megadja a „kegyelemföldést” a tönk szélére sodródott ágazatnak.

Az állattenyésztést érintő drágulás 80 százalékkal a takarmányárak emelkedésére tehető. A meghirdetett árak ezt nem ellentételezik. Olyan termelői árakra lenne szükség, amelyek tükrözik a tőkelekötést, a megtérülési időt, s a kamat- és hitelfeltételeket. A március 10-én napra való élésnek is minimális feltétele, hogy a leköltött mobil tőke hozadéka arányos legyen a bankban elhelyezett pénz hozadékával. A hosszú távú érdekeltesség fenntartásához az áraknak a teljes működő tőke megtérülésére fedezetet kell nyújtani. A költségek és bevételek tartósan rendezetlen viszonyból adódó fedezethiányát nem lehet kigazdálkodni.”

Az árfedezetlenség mértéke 1989-ben, forintban, kilogrammonként, illetve a tejnél literenként

Termék	Rövid távú érdekeltség alapján	Hosszú távú érdekeltség alapján
Pecsenyecsirke	4,65	12,55
Tojás	—	0,35
Vágósertés	0,96	5,23
Tej	0,47	2,28
Vágómarha	6,47	11,90

A téveszövetség állattenyésztési szakbizottságának tegnap, szerdai ülésén a lódi partnerként kezelik. Ehhez elengedhetetlen a vételező jogát is magánál tartó, a foglalkozási szabályozás. Régi tapasztalat, a szélszort, érdekeiben tagolt termelői kör csak a csőd után képes az összefogásra. Ha ez így igaz, akkor jó úton járunk, hogy ez az

összetartás rövid időn belül kialakul. Talán akkor megérjük, hogy a feldolgozó ipar és kereskedelem elsődlegességet biztosító fejetetjére állított érdekeltiségi rendszer irányt vált.

Az alulról szerveződő szektorsemleges ágazati egyesületeknek, szövetségeknek át kell venniük a tenyésztésszervezést, a termelés önszabályozását és az érdekvédelmet. Emellett a kistermelést technológiai ajánlásokkal segítetik. A monopolszervezetek ki-váltásai helyett a piacgazdálkodás elemeinek kell meghatározóvá válni. A hústermelés nem lehet politikai kérdés. Az egyesületek természetesen a saját érdekeiket képviselik, s ebben lehetnek szubjektív vonások is. Ezeknek a világiaci lehetőségekkel való szakszerű, sőt tudományos összevetése és ötvözése lehet a követendő irány.

T. Sz. I.

Kitüntetések

Szakszervezeti munkában élenjárókat tüntettek ki Budapesten, a Vasutasok Szakszervezetében. Szegedről a Szakszervezeti Munkáért kitüntetés arany fokozatát Kohlmann Ferenc, a jogsegélyszolgálat vezetője, ezüst fokozatát Kenderessy Szabó Péter, az üzemfőnökség szb-titkára és Várszegi János nyugdíjas kapta meg. Szegeden tizenheten e kitüntetés bronz fokozatát vették át.

Vasúti tanácskozás

Háromnapos magyar-csehszlovák vasúti tanácskozás kezdődött tegnap, szerdán délelőtt Szegeden, a MÁV Oktatási Főnökség épületében. A két szomszédos ország Vasúti Állandó Munkacsoportjának 26. ülésén résztvevő delegációk — Ambrus András MÁV, illetve Vladimír Fukán cseh-szlovák vezérigazgató-helyettesek vezetésével értekelik a két ország vasúti személy- és teherforgalmát

alakulását és továbbfejlesztését.

A tanácskozáson szó lesz a két vasutat közvetlenül érintő aktuális problémákról és azok megoldásáról. Kiemelt fontosságú a személyszállítás minőségének emelése, a határállomási technológia fejlesztése, ezen belül a forgalom gyorsítása, a vonatok határállomási tartózkodási idejének csökkentése.